

Vår saksbehandler
Ob Jens S. Dølør
+4799096640

Vår dato
2020-03-02

Vår referanse
2020/002218-005/FORSVARET/ 276

Tidligere dato **Tidligere referanse**

Til

Vestland Fylkeskommune
Pb 7900
5020 BERGEN

Kopi til

Varsel om mulig sak om tap av godkjenning som opplæringskontor

1 Bakgrunn

Forsvarets personell- og vernepliktssenter (FPVS) viser til møtet med Fagdirektør kompetanse og opplæring og medlemmer fra hans avdeling i Vestland fylkeskommune (VFK) 10. februar hvor vi ble anmodet om å sende inn tilleggsopplysninger ift saken om vurdering av mulig tap av godkjenning. Vi legger til grunn at den dokumentasjon som allerede er fremsendt i saken ikke fremsendes på nytt, og at dokumentasjon som VFK har mottatt av andre i saken, f.eks. «Bestemmelser for Utskrivning og verneplikt del 6» (BUV del 6) ikke fremsendes på nytt.

FPVS vil innledningsvis stadfeste, som vi også gjorde på møtet 10. februar og i skriv av 7. februar, at vi ikke bestrider de følelsene lærlingene sitter med. Vi bestrider heller ikke at lærlingen har opplevd perioden som svært tøff, og spesielt den siste delen hvor vi fremmet sak om heving av lærekontrakt. Det har heller ikke hvert vår eller lærebedriftens mening at lærlingen skulle lide overlast i en vanskelig situasjon. Vi har etter beste evne søkt å ivarett lærlingen. Det er, som vi har nevnt tidligere, vanskelig å fastslå at alt som er gjort fra Off sin side og lærebedriften har vært helt perfekt. I denne saken har det vært viktig for oss å få fremvist hvordan vi har håndtert saken, hvilke rutiner vi har og vise hvilke lærepunkter vi vil sørge for implementeres som interne forbedringer. Det er naturlig i Forsvaret å gjennomføre evalueringer, og det gjør vi også i denne saken.

1.1 Militær lærling

FPVS ønsker å utdype litt ift det å være lærling i Forsvaret samtidig som det gjennomføres førstegangstjeneste. Forsvaret bruker betegnelsen militær lærling. I vårt skriv av 7. februar pkt 1.3 har vi beskrevet den formelle rammen rundt det å være militær lærling. Militær lærling inne til førstegangstjeneste kommer inn under alle bestemmelser som gjelder for personell inne til førstegangstjeneste. Det vil si at en militær lærling er del av tillitsvalgtordningen i Forsvaret og har de samme rettigheter og goder innenfor velferds- og sosialtjenester, rett på økonomiske støtteordninger, tilgang på prest, tilgang på stipend for videreutdanning/ta opp fag, tilgang på grønn linje for å ha noen å snakke med om ting er vanskelige, tilgang på Forsvarets varslingskanaler, kan få saker behandlet av ombudsmannen for Forsvaret, tilgang på helsetjenester (f.eks. lege, tannlege og psykolog) med mere. Dette er vesentlig mer enn det Opplæringsloven krever. Dette er etter vårt syn et svært godt rammeverk rundt de militære lærlingene. Militære lærlinger er en del av undersøkelser som Forsvaret gjør. Funn i disse undersøkelsene, hvor det i etterkant gjøres forbedringer, kommer også militære lærlinger til gode.

Postadresse**Besøksadresse****Sivil telefon/telefaks**

+47 03 003/+47 61 10 36 99

Epost/ Internett

forsvaret@mil.no

www.forsvaret.no

Vedlegg**Militær telefon/telefaks**

99/0500 3699

Organisasjonsnummer

NO 986 105 174 MVA

2 Forsvarets regelverk

Det er to sentrale regelverk i Forsvaret som regulerer militære lærlinger; Verneplikthåndboken Del F – Forvaltning av Forsvarets lærlinger (VPH Del F) og BUV Del 6. Regelverkene skal sikre at Forsvaret med Opplæringskontoret for Forsvaret (OfF) følger Opplæringsloven med forskrifter. Regelverkene inneholder beskriver hvordan tjenesten skal utføres, herunder rolle- og ansvarsfordeling. Siste oppdatering er gjort pr 1. januar 2015. Siden da er det skjedd omorganiseringer innen HR i Forsvaret. Det er også kommet en ny personellordning og en utdanningsreform i Forsvaret. Arbeidet med å oppdaterte og tilpasse regelverkene vil intensiveres.

3 OfFs rutinebeskrivelser

OfF har rutinebeskrevet alle hovedelementer innenfor det å være et opplæringskontor og skal være i tråd med lov, forskrift og pålegg/veiledning som er gitt av VFK. De er også et underbruk av forhold som er beskrevet i VPH Del F og BUV del 6. Videre er rutiner og internkontrollsystemer innebygd i dataverktøyet OLKWEB. Rutinebeskrivelser tjener flere hensikter;

- De skal sikre en lik opplæring innenfor hele OfF og på tvers av alle lærebedrifter i Forsvaret.
- De skal sikre at opplæringen gis med den kvalitet som kreves og etter de til enhver tid gjeldende opplæringsplaner.
- De skal nyttes for å gjennomføre internkontroll og kvalitetssikring av om rutinene er gode nok og om de er blitt fulgt.
- De brukes som grunnlag for kontinuerlig forbedring av opplæring og saksbehandling.
- De er en forutsigbarhet ift at både OfF, lærebedrift og lærling skal ha trygghet og tillit til den saksbehandling som gjøres.
- De skal brukes til kompetanseheving av lærebedrift, faglige ledere og instruktører.

3.1 Forbedringer og tiltak som konsekvens av erfaringer fra de to omtalte sakene

FPVS vil umiddelbart starte et arbeid med å gjøre nødvendige forbedringer. Dette vil være en transparent prosess hvor vi ønsker et tett samarbeid med VFK. Arbeidet vil i hovedsak være delt i fire områder; oppdatering av rutinebeskrivelser og internkontroll, en handlingsplan for implementering, kompetanseheving og andre umiddelbare tiltak.

3.1.1 Rutinebeskrivelser og internkontroll

OfF skal endre og forbedre allerede eksisterende rutinebeskrivelser:

- Rutine for å gi advarsel. Aktuelle endringer er å spesielt vektlegge krav om tillitsvalgtes bistand, tydeliggjøre lærlingekoordinatorers (LK) rolle og tidlig samarbeid med VFK.
- Rutine for kvalitetssikring av opplæringen. Aktuelle endringer er å innarbeide råd fra VFK om at LK deltar i vurderingssamtale tidlig i læreforholdet, bedre innklaringsrutiner av lærlingen ved avdelingen (HMS, tillitsvalgte, bestemmelser, læreplan, hvordan opplæring vil foregå, forventningsavklaring etc), tydeliggjøre oppfølging etter vurderingssamtaler (spesielt ved avvik) og tydeliggjøre sammenhengen mellom opplæring, selvstendig arbeid/utførelse av oppgaver og dokumentering.
- Rutine for OLKWEB. Aktuelle endringer er å se på krav for loggføring og bedre lærlingers opplæring i bruk av OLKWEB.

Nye rutinebeskrivelser

- Rutine for kvalitetssikring og internkontroll. Selv om mye av dette ligger i allerede eksisterende beskrivelser ser vi det som nyttig å samle flere av de viktigste kontrollpunkt i en egen rutine. Dette kan gjøre det enklere å ha en stegvis gjennomgang av de viktigste forhold. Tidligere HFK sitt skriv i 2018 vedr internkontroll er allerede implementert i flere rutinebeskrivelser.
-

- Rutine for en objektiv gjennomgang av krevende saker. Det vil bli sett på bruken av Forsvarets eksisterende ordning med saksbehandling i personellgruppe. Om denne må endres og/eller suppleres. Det vil også bli sett på hvordan krevende saker i en tidlig fase blir orientert om på sjefsnivå.

3.1.2 Handlingsplan og milepælsplan

Off vil utarbeide en handlingsplan for å gjennomføre de endringer som kreves etter veiledning fra VFK. Først og fremst vil det tas tak i endring av rutinebeskrivelser. Når dette er på plass blir det gjennomgang med lærebedriftene for å implementere nye rutiner og sikre at disse følges. Senest 1. mai skal dette være gjennomført. I den videre implementeringen vil vi ha en tettere oppfølging av lærebedrifter ut over dagens nivå. Det vil være et spesielt fokus på mottak av nye lærlinger ute i lærebedriftene ifm overføring etter gjennomført rekruttskole. Med dette som kjerne i en handlingsplan vil vi ved årsskiftet ha implementert nye rutiner, og vi vil kunne følge opp at disse etterleveres. Vi vil i en senere dialog med VFK ha en detaljert gjennomgang av handlingsplanen. Vi har laget en intern milepælsplan til grunn for arbeidet med å etterkomme veiledningen fra VFK. Vi har ikke hatt tid til å koordinere datoer med VFK enda, men det vil bli gjort. Milepælsplanen omhandler Off i Bergen men også andre blir involvert fra vår side. Dette gjelder i hovedsak:

- sjef Off major Jan Inge Hansen
- sjef Vernepliktsavdelingen/FPVS oberstløytnant Petter Lysholm
- Ledelse FPVS v/sjef brigader Gunn Elisabeth Håbjørg og nk oberst Jens Schanche Dølør

Milepælsplan

- 10. februar 2020
 - Ny ansatt tilsatt i 50 % stilling og opplæring gjennomført innen 1. mars. Ansvar Ledelse FPVS og Vernepliktsavdeling/FPVS. Hensikten med dette er å øke vår kapasitet og sikre vår evne til koordinering av lærlingers hverdag, ha god dialog med Forsvarets lærebedrifter og sikre god samhandling med VFK.
 - Oppstart arbeid med handlingsplan og revisjon av rutinebeskrivelser. Ansvar Off Bergen. Hensikten med dette er å kvalitetssikre våre interne systemer og rutiner for å sikre at disse legger til rette for et godt læringsmiljø og at vi følger de bestemmelser og veiledninger vi skal følge på området.
- Uke 11
 - Møte med VFK for å forankre arbeidet med handlingsplan og rutinebeskrivelser. Ansvar Off Bergen. Hensikten med å ha VFK med i prosessen er å sikre at vi utvikler systemer og rutiner slik veiledningen fra VFK tilsier for å få et godt læringsmiljø for våre lærlinger.
 - «Re-startmøte» med Rettleiingstenesta Vestland Bergen Sentrum/vest. Ansvar Sjef Off. Hensikten med dette er å bli kjent med hverandre så tidlig som mulig og sikre at kjennskapen til hverandre og samhandlingen kan være så god som mulig fra oppstart.
- Uke 18
 - Handlingsplan ferdigstilt og rutinebeskrivelser revidert. Ansvar Sjef Off.
- Uke 19/20
 - Lærlingesamling i Bergen. Ansvar Off Bergen.
- Uke 24/25
 - Samling av hele Off i Bergen i et fellesmøte med VFK for å sikre at veiledningen er fulgt opp og at læring spes til hele Off. Ansvar Vernepliktsavdelingen/FPVS.

- Opplæring og oppfølging av alle Forsvarets lærebedrifter i VFK innen handlingsplan og reviderte rutiner gjennomført. Ansvar Off Bergen.
- August/september 2020
 - Evalueringsmøte med VFK for å sikre at veiledningen er fulgt opp og at nødvendige grep er gjort for å sikre en god hverdag for Forsvarets lærlinger. Ansvar Ledelse FPVS.

3.1.3 Kompetanseheving

Off vil i 2020 gjennomføre den planlagte kompetanseheving av faglige ledere og instruktører. Det er planlagt nasjonale fagsamlinger innenfor kontorlag, sikkerhetsfag, maritimefag, flyfag og kokkefag. Det vil videre være en tverrfaglig samling i Bergen. VFK vil bli invitert til samlingene.

3.1.4 Bemanningsøkning

FPVS har tidligere hatt en ansatt på kontoret i Bergen. Nå forsterkes kontoret med et halvt årsverk som er samlokalisert på Haakonvern. Leder for hele Off vil fortsatt være lokalisert på vårt kontor i Harstad. I Bergen likestilles den eksisterende stillingen med den nye. Den nye vil jobbe utadrettet mot bla VFK mens den eksisterende stillingen vil jobbe mer Forsvarsinternt. Bemanningsøkningen innebærer økt kapasitet til de oppdrag kontoret har, og det nye halve årsverket vil fokuseres mot å;

- bedre samhandlingen med VFK for å sikre en god gjensidig forståelse av læringsmiljøet ved Forsvarets lærebedrifter i fylket og kompetanseheving spesielt rundt VFK sine systemer og prosesser
- sikre at veiledningen fra VFK innarbeides i handlingsplaner og rutinebeskrivelser så hurtig som mulig og sikre at disse nyttes av den enkelte lærebedrift

Denne innretningen gir mulighet for at det eksisterende årsverket i større grad kan fokusere rundt oppfølging av den enkelte lærlingen i fylket. I dette ligger blant annet ha initial dialog med lærling og lærebedrift, delta i periodevise oppfølgingssamtaler og gjennom dette få en bedre mulighet til å kunne iverksette korrektive tiltak ved behov.

4 Konklusjon

FPVS har med dette gitt tilbakemelding på hvilke lærepunkter vi vil sørge for implementeres som interne forbedringer etter veiledning fra VFK. Vi vil revidere rutinebeskrivelser, utarbeide en handlingsplan med milepælsplan, øke kompetansen og forsterke kontoret i Bergen med en ekstra stilling i 50 %.

Det vil kunne komme ytterligere tiltak ut over det som fremkommer i skrevet. Vi imøteser videre dialog og tett samarbeid med VFK.

Jens Schanche Dølør (ef)
oberst
nk Forsvarets personell- og vernepliktssenter

Dokumentet er elektronisk godkjent, og har derfor ikke håndskreven signatur.
